

ἐπιεικοῦς πολιτείας της¹. Οἱ Ἐνετοὶ ἤκιστα τοὺς ὑπηκόους κατέθλιθον, μάλιστα φρονίμως ἐκυβέρνων αὐτοὺς, συνιστῶντες παρ' ἔκαστοις διοικήσεις ἀριστοκρατικὰς μὲν, ἀλλ' ὅπως δήποτε δημοφιλεῖς διὰ τὸ ιθαγενὲς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν Ἐνετοῦ τινος Ἀρμοστοῦ ἢ Προθελεπτοῦ (Proveditore), οὐχὶ ὅμως ἀγενθύνου πρὸς τὴν ἀνωτάτην Σύγκλητον. Καίτοι δὲ δυτικοὶ οἱ Ἐνετοὶ, σπανίως ὅμως ἢ οὐδόλως προσέφυγον εἰς τὴν παραβίᾳσιν τῶν συνειδήσεων, εἰς τὸν προσηλυτισμὸν, καθ' οὓς χρόνους μάλιστα ἡ Εὐρώπη ἐμαστιγοῦτο ὑπὸ τοῦ Πάπα. Ήσαν ἔτοιμοι νὰ ἐμψυχόνωσι καὶ βοηθῶσι γενναίως τοὺς εὐφυεῖς Ἰονίους καὶ Ἑλληνας εἰς ὅ,τι ἥδυναντο οὗτοι ν' ἀναδειχθῶσιν ἄξιοι ἀνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως θρησκείας ἢ ἐθνικότητος. Πολλαὶ

(1) Ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἱ Ἐνετοὶ κατεῖχον τὰς Ίονίους νῆσους (1380—1797), τὴν μὲν Κέρκυραν καταλαβόντες τῷ 1387, τὴν Ζάκυνθον τῷ 1482, τὴν Κεφαλληνίαν τῷ 1499, τὴν Λευκάδα τῷ 1684 καὶ τὰ Κύθηρα τῷ 1717. ("Ορα Ἐρμάνου Λούντζη Περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς Ἐπτανήσου ἐπὶ Ἐνετῶν, ἐν Ἀθήναις 1856. Κ. Παπαρρήγοπούλου Βιβλιογραφίαιν ἐν Πανδ. Ζ', 208. Φιλίστορ. Δ', 405—429). Διάφορα φρούρια τῆς Πελοποννήσου, οἷον τὴν Πύλον, τὴν Μεθώνην, τὴν Κορώνην, τὴν Μονεμβασίαν, τὸ Ναύπλιον. Ἐκτὸς δὲ τῆς Πελοποννήσου τὴν Ναύπακτον (ἀλούσαν ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1499· οἱ Ἐνετοὶ κατέλαβον αὐτὴν τῷ 1686, εἴτα δὲ ἀπένειμαν αὐτὴν τοῖς Τούρκοις τῷ 1701. Μελετ. Γεωγρ. Β., 310), τὴν Εὔβοιαν, τὴν Κρήτην, μετ' ὀλίγον δὲ ἔλασθον παρ' ἄλλων Φράγκων, τῶν Lusignan, τὴν Κύπρον. Ἄλλοι δὲ δυτικοὶ, οἱ Ιππόται τοῦ ἀγίου Ιωάννου κατεῖχον τὴν Ῥόδον, καὶ ἔτεροι μικροτέρας τινὰς νῆσους τοῦ Αιγαίου. Τούτων πολλαὶ χωρὶς μεταβαλλουσαι πολλάκις ἀπὸ τοῦ Χριστιανούς εἰς τοὺς Τούρκους καὶ τάναπαλιν, πᾶσαι ἐπὶ τέλους, πλὴν τῶν Ίονίων νῆσων, κατεκτήθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων· ἡ μὲν ἐπὶ τῆς Εὔβοιας Χαλκίς, καὶ ἐπομένως πᾶσα ἡ Εὔβοια κατεκτήθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Μωάμεθ τοῦ Β' τῷ 1470, ἡ Ῥόδος τῷ 1522 ὑπὸ Σουλεϊμάν τοῦ Α', δοτὶς ἀφήρεσεν ἀπὸ τῶν Ἐνετῶν ὅλα τὰ ἐν Πελοποννήσῳ φρούρια αὐτῶν, ἀνακτηθέντα καὶ ἀπολεσθέντα (1685—1715), ἡ Χίος τῷ 1566, ἡ Κύπρος τῷ 1570 ὑπὸ Σελήνη τοῦ Β', ἡ δὲ Κρήτη τῷ 1670, ἡς ἡ ἀλωσίς συνεπλήρωσε τὴν κατάκτησιν ὅλων σχεδόν τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν, πλὴν τῶν Ίονίων νῆσων καὶ τῆς Πρεβέζης, Βούλτος καὶ Βουθρωτοῦ, ἀπερ (τὰ τρία τελευταῖα) βραδύτερον περιελήφθησαν εἰς τὴν ἀχανῆ Οθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν (Κ. Παπαρρήγοπούλου Ἰζορ. τοῦ Ἐλλ. "Ἐθνος σελ. 110, ἐν Ἀθήναις 1853).